

SCHVAĽOVACÍ PROTOKOL NA UČEBNICU

- Číslo: 538/2017
Zodpovedný zamestnanec: PaedDr. Lívia Tímárová
- 1. Titul:** Maďarský jazyk pre 5. ročník základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským
- 2. Autori:** Mgr. Katarína Bolgárová
Mgr. Alžbeta Bukorová
- 3. Lektori:** Mgr. Monika Hamarová
Mgr. Edita Matyiasová
- 4. Gestor titulu:** Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Stromová 1, 813 30 Bratislava
- 5. Vydavateľstvo:** SPN – Mladé letá, s. r. o. Sasinkova 5, 811 08 Bratislava
- 6. Rozsah učebnice:** 144 strán

7. Zhrnutie vyjadrenia lektorov:

K predmetnej učebnici boli vypracované dva lektorské posudky. Podľa vyjadrenia lektorov učebnica svojím obsahom korešponduje s cieľmi a obsahom inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu vyučovacieho predmetu maďarský jazyk a literatúra pre nižšie stredné vzdelávanie. Učebnica sleduje cieľ rozvíjať komunikačné spôsobilosti žiakov. Dôraz sa kladie na rozvíjanie čitateľských kompetencií a na rozvoj verbálnych i písomných vyjadrení žiakov. Úlohy podporujú aktivitu žiakov, zabezpečujú rozvoj ich tvorivosti a komunikatívnych, vedú ich k vyjadreniu vlastných myšlienok a názorov. Učebnica obsahuje úlohy rôznej náročnosti zamerané na porozumenie textu, na čitateľskú gramotnosť a na rozvíjanie jazykových schopností žiakov. Učebnica obsahuje zhrnutie poznatkov na konci tematických celkov, obsahuje aj viacero diktátov na precvičovanie daného gramatického javu. Texty sú veku primerané, úlohy sú vhodné na samostatnú prácu.

Lektorky odporúčajú učebnicu Maďarský jazyk pre 5. ročník základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským schváliť a vydať.

8. Stanovisko zodpovedného zamestnanca Štátneho pedagogického ústavu:

Učebnica Maďarský jazyk pre 5. ročník základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským je v súlade s cieľmi a obsahom inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu pre nižšie stredné vzdelávanie. Učebnica spĺňa kritériá kladené na učebnice pre uvedený ročník v zmysle platných pedagogických dokumentov. V predloženej učebnici je zabezpečená obsahová nadväznosť. Učivo je veku primerané a podporuje obohacovať slovnú zásobu, poznať gramatické javy a používať jazykové funkcie. Autori pri zostavovaní úloh a otázok dbali aj na postupnú vzostupnosť náročnosti. Základné a doplňujúce učivo je v primeranom pomere. Úlohy zabezpečujú aplikáciu teoretických vedomostí v praxi, slúžia nielen na precvičovanie gramatického javu, ale podnecujú žiakov aj k samostatnej práci, podporujú používanie jazykovedných slovníkov a digitálnych technológií. Učebnicový text je dobre čitateľný a po jazykovej stránke veku primeraný. Učebnica obsahuje odkazy na iné zdroje informácií a uvádza prehľadne spracovaný obsah. Grafické spracovanie učebnice je kvalitné, obrazový materiál korešponduje s textom a podporuje aj rozvíjanie kreatívnych schopností žiakov.

podpis zodpovedného zamestnanca

Záver:

Odporúčam Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky udeliť učebnici Maďarský jazyk pre 5. ročník základných škôl s vyučovacím jazykom maďarským schvaľovací doložku a zaradiť ju do zoznamu učebníc pre 5. ročník základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským.

ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV
BRATISLAVA
- 9 -

14. 07. 2017

doc. PhDr. Ľudovít Hajduk, PhD.
riaditeľ ŠPÚ

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky udelilo učebnici Maďarský jazyk pre 5. ročník základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským schvaľovací doložku s textom: „Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky rozhodnutím č..... zo dňa..... ako učebnicu Maďarský jazyk pre 5. ročník základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským. Platnosť schvaľovacej doložky je ..... rokov.“

Dňa .....

Číslo .....

Odborný posudok

Učebnica: MAGYAR NYELV az alapiskola 5. osztálya számára – Maďarský jazyk pre 5. ročník základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským

Autorky: Bukorné Danis Erzsébet – Bolgár Katalin

Vydavateľ: Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, spol. s r. o., Sasinkova 5, 811 08 Bratislava

Rozsah: 145 strán

Rok vydania: 2017

Meno a priezvisko recenzenta: Mgr. Monika Hamarová

Učebnica pre 5. ročník ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským svojim obsahom korešponduje s cieľmi a s obsahom inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu vyučovacieho predmetu maďarský jazyk a literatúra. Z obsahového hľadiska sa člení na 2 časti: jazyková komunikácia a komunikácia a sloh, pričom v plnej miere rešpektuje obsahové a výkonové štandardy daného predmetu. Uvedené zložky spolu vytvárajú integrovaný blok.

Učivo je usporiadané tak, že umožňuje rozvíjanie základných kompetencií žiaka. V učebnici je dostatok priestoru pre rozvíjanie sociálnych, personálnych a interpersonálnych kompetencií. Do popredia sa dostávajú komunikačné spôsobilosti a nie diskriptívna gramatika. Dôraz sa kladie predovšetkým na rozvíjanie čitateľských kompetencií a na rozvoj verbálnych i písomných vyjadrení žiakov.

Výber rôznych typov textov považujem za vhodný, autorka dodržala zásadu vekuprimeranosti. Následne obsahuje úlohy rôznej náročnosti zamerané na porozumenie textu, na prácu s textom, čitateľskú gramotnosť a na rozvíjanie jazykových schopností žiakov 5. ročníka. Úlohy podporujú aktivitu žiakov, zabezpečujú aj rozvoj ich tvorivosti a komunikatívnosti, vedú ich k vyjadreniu vlastných myšlienok a názorov. Autorky pri zostavovaní úloh a otázok dbali aj na postupnú vzostupnosť náročnosti. Základné a doplňujúce učivo (zvlášť vyznačené) je v primeranom pomere.

Positívne hodnotím aj fakt, že učebnica obsahuje zhrnutie poznatkov na konci tematického celku a rešpektujú sa vnútropredmetové aj medzipredmetové vzťahy.

Je plne rešpektovaná aj otázka čitateľnosti (vhodná forma zvýrazňovania a odlišovania štrukturálnych komponentov, vhodná grafická úprava, použité písmo, šírka riadkov).

Funkcie učebnice sú splnené: informačná, výchovná, integrujúca, sebakontrolná, sebavzdelávacia, transformačná, koordinujúca a motivačná.

Dodržaný je princíp humanity, tolerance a demokracie. Texty a úlohy nediskriminujú žiakov, je zabezpečená rovnosť pohlavia.

Poznámka: Žiadam zapracovať do učebnice korekcie grafického a formálneho charakteru, ktoré uvádzam v pripomienkach.

Záver

Navrhovaná učebnica MAGYAR NYELV az alapiskola 5. osztálya számára – Maďarský jazyk pre 5. ročník základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským svojou koncepciou spĺňa všetky požiadavky, preto ju **odporúčam vydať**.

Lektorský posudok o učebnici Maďarský jazyk pre 5. ročník základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským – inovované vydanie

**Autori: Mgr. Alžbeta Bukorová
Mgr. Katarína Bolgárová**

Predkladané inovované vydanie učebnice Maďarský jazyk pre 5. ročník základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským z obsahového a tiež z metodického hľadiska v plnej miere súhlasí s Inovovaným vzdelávacím štandardom z maďarského jazyka, platným od 1. septembra 2015. Zmeny, ktoré boli prevedené v inovovanej učebnici, sú opodstatnené a správne.

Z obsahového hľadiska učebnica je koncipovaná v súlade s Inovovaným vzdelávacím štandardom z maďarského jazyka, zodpovedá jazykovým úrovniam, ktoré sú pre 5. ročník nasledovné:

I. Jazyková komunikácia

- **Prozodické vlastnosti reči** – prízvuk, dôraz, melódia, tempo reči, zafarbenie hlasu, pauza
- **Hláskoslovie** (Zvuky, Hlások a písmená, Maďarská abeceda, Slovníky a jazykové príručky, Charakteristika a rozdelenie samohlások a spoluhlások, Zákonitosti samohlások a spoluhlások a ich pravopis, Základné zásady maďarského pravopisu)
- **Náuka o slove** – slovtvorba (Stavba jednoduchého a zloženého slova a pravidlá ich pravopisu, Rozdeľovanie slov)
- **Náuka o slove** – slovný význam (Jedno- a viacvýznamové slová, Homonymá, Synonymá, Antonymá, Zvukomalebné slová, Ustálené slovné spojenia – príslovia a porekadlá)

II. Komunikácia a sloh (Postup pri písaní slohovej práce, Rozprávanie, Rozprávka, Opis, Vlastné tvorivé písanie)

Táto časť učebnice pojednáva správny postup a zvlášť jeho etapy pri písaní slohovej práce a zaoberá sa tromi druhmi textov, sú to: rozprávanie, rozprávka a opis a jeho druhy. Prostredníctvom textov a úloh tejto kapitoly si žiaci osvoja základnú teóriu a naučia sa samostatne aj tvoriť spomínané druhy textu. Táto časť je spracovaná tak, že na konci učiva o každom druhu textu je návrh na školskú úlohu aj s dobrými radami, týkajúcimi sa postupu pri písaní slohovej práce, ako aj jednotlivých konkrétnych tém.

Z metodického hľadiska najväčším prínosom učebnice je: že žiakov učí k samostatnej práci, učí ich myslieť a vyjadriť svoj vlastný názor. Učebnica je interaktívna, zodpovedá moderným požiadavkám súčasnej pedagogiky, podmieňuje spoluprácu medzi učiteľom a žiakom, medzi žiakmi ako partnermi, ako aj medzi žiakom a učebnicou.

Autori prihliadali aj na vek žiakov. Pri výbere textov a zadaní úloh sa riadili hlavne zásadami vekuprimeranosti a odbornosti, ďalej komunikatívnosti, ale aj zaujímavosti a hravosti.

Úlohy sú formulované jednoznačne a jasne, slúžia nielen na precvičovanie gramatického javu, ale podnecujú žiakov aj k samostatnému bádaniu.

Pochopeniu učebného materiálu napomáha vhodne zvolený a bohato sa vyskytujúci obrazový materiál, ktorý podporuje aj rozvíjanie kreativity u žiakov.

Stavba učebnice

Stavba jednotlivých kapitol učebnice, ale aj konkrétneho učiva je logická a prehľadná, jazyková formulácia východiskových textov, gramatických pravidiel, komentárov k nim ako aj úloh je jednoduchá, zrozumiteľná a predmetná.

V toku učebného materiálu sú primerane rozložené vhodné **texty rôzneho druhu, určené na prácu s textom**. Tak isto sú rozložené **diktáty** na kontrolu jazykových javov, **názorné zhrnutie učiva** na konci tematických celkov, **dobré rady** na osvojenie si pravopisu vo forme pravidiel a príkladov, **rozširujúce informácie** o danom jave aj udaním internetových stránok, **opisy hier** a na osvieženie **humor**.

Klady inovovanej učebnice v porovnaní s pôvodnou učebnicou

1. Bola zaradená nová kapitola – Prozodické vlastnosti reči – prízvuk, dôraz, melódia, tempo reči, zafarbenie hlasu a pauza - , čo považujem za správne.
2. Teoretické časti učebného materiálu boli zredukované, čím sa stali prehľadnejšími, predmetnými a ľahšie zrozumiteľnými.
3. V toku učebných materiálov badať uplatnenie zásady praktickosti, spätosti s reálnym životom.
4. Bolo zmenené poradie učebného materiálu najmä v kapitolách Samohlásky a Spoluhlásky, učebný materiál sleduje logickosť.
5. Bolo obnovené aj názorné zhrnutie učiva na konci tematických celkov, bolo prispôbené požiadavkám doby.
6. Boli zaradené aj nové texty na prácu s textom, a to aktuálnejšie, zaujímavejšie a viac zodpovedajúce záujmom dnešných detí.
7. Boli zaradené nové úlohy a väčší počet úloh k jednotlivým učebným materiálom, čo prispieva k dôkladnejšiemu precvičovaniu daného gramatického javu.
8. Boli vynechané paralely v slovenskom jazyku, na ktoré sa poukazovalo pri niektorých gramatických javoch. Považujem to za správne, lebo sa nedajú porovnať gramatické javy dvoch tak odlišných jazykov, akými sú maďarský a slovenský jazyk. Pritom si myslím – keďže žijeme v Slovenskej republike -, že nie paralely, ale interferencia medzi našimi jazykmi, vyplývajúca prirodzene zo spolunažívania našich národov, by mala byť zaradená do učebného materiálu až vo vyšších ročníkoch, ba až na strednej škole.

Celkovo hodnotím predkladané inovované vydanie učebnice ako vhodné pre piatakov základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským.

Po dôkladnom preštudovaní predkladaného inovovaného vydania učebnice Maďarský jazyk pre 5. ročník základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským horeuvedených autorov

n a v r h u j e m   n a   s c h v á l e n i e   a   v y d a n i e .

V Šahách dňa 26. júna 2017

Mgr. Edita Mátyisová

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Stromová 1, 813 30 Bratislava 1
odbor pre verejné obstarávanie
oddelenie učebnicovej politiky

Vážený pán
Ing. Zsolt Urbán
šéfredaktor
SPN – Mladé letá, s.r.o.
Sasinkova 5
811 08 Bratislava

Váš list číslo/zo dňa
číslo listu/zo dňa

Naše číslo
2017-10760/33870:4-640A

Vybavuje/linka
Mgr. Sekulová/262

Bratislava
18.07.2017

Vec
Schvaľovacia doložka

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v súlade s § 13 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a na základe odporúčania Štátneho pedagogického ústavu v Bratislave

v y d á v a
schvaľovaciu doložku

k učebnici pre základné školy s vyučovacím jazykom maďarským: „**Maďarský jazyk pre 5. ročník základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským**“ od autoriek: Mgr. Katarína Bolgárová a Mgr. Alžbeta Bukorová, a zaraďuje ju do národného registra didaktických prostriedkov so schvaľovacou doložkou v nasledovnom znení:

„Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod č. 2017-10760/33870:4-640A ako učebnicu Maďarský jazyk pre 5. ročník základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským. Schvaľovacia doložka nadobúda účinnosť 15. augusta 2017 a má platnosť 5 rokov.“

S pozdravom

Ing. Nina Nerušilová
riaditeľka

Na vedomie:

ŠPÚ
Odbor výchovy a vzdelávania národnostných menšín MŠVVaŠ SR

Telefón
02/59 37 41 11

Internet
www.minedu.sk

Bankové spojenie
SK80 8180 0000 0070 0006 5236

IČO
00164381